

Verslag Groene Ideecafé – Door het bos de bomen weer zien

Van maandag 22 februari 2021

Inleiding

De organisatie van het Groene Ideecafé van 22 februari 2021 was in handen van de Donut Coalitie Leiden. Het onderwerp 'Door het bos de bomen weer zien' is georganiseerd door Ant Brandenburg van IVN, met steun van de het kernteam en de Leidse Donut Coalitie.

In eerste instantie was het de bedoeling om een Stadshap over bomen te organiseren. Ant was hierover in januari met een aantal mensen in gesprek, toen Ckees van Oijen benaderd werd door wethouder Ashley North of er ruimte was in een Groene Ideecafé voor de [concept-bomenverordening](#). Het onderwerp van de Stadshap is toen samengevoegd met het Groene Ideecafé.

Het doel van de avond werd daardoor tweeledig. We wilden zowel initiatieven rondom bomen in Leiden en omstreken aan elkaar koppelen rondom de vragen:

- Hoe kunnen we zorgen dat bomen oud worden in Leiden.
- Hoe kunnen we burgers, bedrijven en de overheid de waarde van bomen laten zien
- Hoe zorgen we dat groene initiatieven elkaar vinden

Daarnaast presenteerde Ashley North de concept-bomenverordening aan het begin van de avond. Op maandag waren er net over de 100 aanmeldingen.

Tijdens de bijeenkomst is gebruik gemaakt van Wonder.me. Een nieuwe tool, die ook door het Stadslab voor Voor&Door bijeenkomst is gebruikt. Een mooie tool om kennis te delen in kleine groepen, maar het blijkt (nog) niet geschikt voor presentaties. De presentaties en het bevragen van de wethouder kwamen hierdoor niet uit de verf. Gelukkig maakten de gesprekken in de cirkels veel goed.

Overige resultaten van de avond

Twee weken voor het Groene Ideecafé heeft Ant mensen, die zich zorgen maakten over de concept-Bomenverordening bij elkaar gebracht in een werkgroep. Zij delen nu ideeën, onderwerpen en zienswijzen met elkaar. Daarnaast is samenwerking ontstaan rondom het letterlijk plaatsen van bomen op een kaart.

Een resultaat van de avond is dat een aantal organisaties heeft gevraagd om uitstel van de behandeling van de bomenverordening en dat de Bomenbond een [informatiepagina](#) op haar site heeft aangemaakt, waar informatie over de Bomenverordening overzichtelijk te vinden is.

Dit verslag, met presentaties en groepsresultaten staan in [een gedeelde dropbox](#).

Samenvatting van de avond

In het eerste half uur (met uitloop) verwelkomde Ckees van Oijen zo'n 70 deelnemers en gaf toelichting op het Ideecafé en de Donut Coalitie. Ashley North, wethouder, gaf vervolgens een toelichting op de concept-bomenverordening, maar het stellen van vragen liep stroef door de barrières die we ondervonden met wonder.me. Hierdoor is het verhaal van Ant Brandenburg overgeslagen en gingen we door met de presentatie 'Naar bomen kijken' van Rinny E. Kooi, Botanisch curator. Zij gaf een groot aantal punten mee voor bomenbeleid. Bijvoorbeeld, dat de dwarsdoorsnede van een boom niet de leeftijd kunt bepalen en daarmee de waarde van een boom. Ander punt is dat verplaatste oude bomen het regelmatig niet overleven. Dit is de link naar alle sheets:

Ckees gaf een snelle toelichting op de parallele sessies, die tegen kwart voor negen begonnen. Voor vijf groepen was een gespreksleider van Leidse Gesprekken geregeld, een expert en een ondersteuner. Daarnaast waren er nog losse begeleiders, omdat zich veel

mensen hadden aangemeld en groepjes zich af mochten splitsen. Hieronder volgt een samenvatting per groep.

Om twintig over negen was het tijd voor de plenaire terugkoppeling van de sessies, begeleid door Ant. Om kwart voor tien sloot Ckees de bijeenkomst af en bedankte iedereen voor het mee doen. Daarna is er nog lang virtueel nage tafeld.

Samenvatting van resultaten per groep

Groep: Gezonde oude bomen in een stad

Hoe zorgen we dat bomen oud kunnen en mogen worden? Accepteer dat een oude boom gaten heeft, er niet perfect meer uitziet en ziek mag zijn. Een oude boom heeft juist een hoge ecologische waarde (vleermuizen kolonies, spechten, schimmels). Kijk ook naar de omringende planten van een boom voor het bepalen van de ecologische waarde. Let op de horticulturele waarde en het wortelstelsel. Haal een boom niet weg, als het teruggezet kan worden naar hakhout. Volledige verhaal: <https://tinyurl.com/2prau5db>

Tip: er zijn kansen voor co-creatie met eigenaren van bedrijventerreinen en tuinen, hier ligt een mooie rol voor IVN en Naturalis.

Groep: Waarde van bomen in Leiden

Wat zijn criteria voor een 'goede boom' als het gaat om klimaatadaptatie etc.?

Objectief: Ecologische cijfers (CO², Temperatuur) (biodiversiteit, recreatie, leeftijd etc.). De waarde van variatie in het bomenbestand en de rol in de omgeving is ook van belang bij de individuele boom.

Tip: 1. Zorg voor een Bomenkaart van Leiden, die educatiever is en toegankelijker voor de mensen in de stad. 2. Fruitbomen zouden de beleving die mensen bij bomen hebben kunnen versterken.

Eindconclusie: De belevingswaarde van een boom is belangrijk dus die zou in de boomverordening moeten komen. Volledige verhaal: <https://tinyurl.com/wdbm071>

Groep: Burgerinitiatieven om de stad te vergroenen

Hoe kunnen we ideeën aan elkaar verbinden en hoe kunnen we van elkaar leren?

1. Totale informatie-ontsluiting over alle aspecten met betrekking tot dit onderwerp "Bomen". En een groene kaart van Leiden, met een overzicht van projecten in Leiden, met contactinformatie van initiatiefnemers.

2. Zorg voor Groene Coaches die de weg weten en anderen kunnen helpen bij groene ideeën (training en instructie over bomen en groene project realisaties/ continuïteit).

3. Een routekaart van alle bomen voor situatie in 2050;

Alle aantekeningen: <https://tinyurl.com/48sn9m8s>

Groep 1. Concept-bomenverordening

Wat vind jij van de concept-bomenverordening?

Positieve punten: plannen voor groene verbindende routes; particuliere bomen beschermd obv objectieve criteria; kundig groen beheer mag dunnen; ecologie speelt grotere rol.

Zorgelijke punten: zorgvuldigheid bij snoei; Rekenkamer: niet helder hoe je als burger meldingen moet maken over kap & besteding bomencompensatie ondoorgrondeijk; onduidelijke beschrijven van begrippen als natuurlijke vegetatie, inheems.

Tip: Reageer allemaal met een zienswijze op het concept van de Bomenverordening voor 4 maart. Alle post-it's: <https://tinyurl.com/1wypbqtt>

Groep 2. Concept-bomenverordening

Wat vind jij van de concept-bomenverordening?

In deze groep werden veel zorgen geuit, zoals: De samenhang met de Omgevingswet en het Omgevingsplan is onduidelijk tot aan Welke prioriteit krijgen bomen bij ingrepen in

onderhoud ondergrondse infrastructuur. Van de conclusies in het rapport van de Rekenkamer tot Hoe kun je een zienswijze indienen, wanneer de verordening onduidelijk is. Ideeën: Maak met de verordening een pas op de plaats. Misschien is een bijeenkomst mogelijk waarbij op deelthema's nog input kan worden gegeven aan wethouder en ambtenaar. Werkgroep instellen gevuld met bezorgde betrokkenen.

Tips: Benader de politiek met je zorgen en vragen; spreek in bij de commissievergadering.

Alle aantekeningen: <https://tinyurl.com/76llrbj>

De open tafel

Vraagstelling: Welk onderwerp moet besproken worden?

Er is zorg over de standaard snoei van bomen tot 40%. Er is enthousiasme over een interactieve open data kaart van bomen, waarbij de levensfase van een boom te lezen. Het Bomenplan en de bomenkaart van Rotterdam zijn een goed voorbeeld van bomenbeleid.

Tips: Een open data kaart kan door leerlingen van bijvoorbeeld een Hogeschool gevuld worden.

Door bloembakken voor bomen boven een gracht te hangen, kun je meer bomen plaatsen.

Korte aantekeningen: <https://tinyurl.com/v4pz7w9y>

De presentaties en groepsresultaten staan in [een gedeelde dropbox](#) van de Leidse Donut Coalitie.

Samenwerking

De avond is geslaagd door de samenwerking met een heleboel mensen.

Ckees van Oijen van het Groene Ideecafé

Willem ten Teije (StadsLab) Wonder.me ondersteuning van deelnemers met Jasper Visser (Stichting 2030) en Michiel Janssen (Wijkambassadeurs) voor het bijhouden van de chat.

Algehele organisatie door Ant Brandenburg (IVN)

Verder was er veel animo om bij de parallelle sessie te helpen, waaronder Leidse Gesprekken met haar gespreksleiders.

	Tafel	Gespreksleider	Expert	Ondersteuner
1	Gezonde oude bomen	Dik Toet	Roland Koster	Barbara Gravendeel
2	Waarde van bomen	Jan Pieters	Jacqueline Henrot Anne Marie van Dam	Cynthia Peelen
3	Groene initiatieven	Hans Willemse	Katja Jordanova	Erik Olijerhoek
4	Concept-bomenverordening (1)	Edith van Middelkoop	Tessa Viragh Eduard Groen	Bettina Brunt
5	Concept-bomenverordening (2)	Ant Brandenburg	Noor Evertsen	Anne Michiels van Kessenich
6	Bomen over bomen A	Antje Jordan	Eduard Groen	
7	Bomen over bomen B	Michiel Janssen	Bob Kris	Meerbomen.nu

Wil je met een zienswijze reageren? De gemeente Leiden heeft hiervoor een [Inspraakpagina](#), waarop de volledige Concept-Bomenverordening staat.

Je kunt tot en met vrijdag 4 maart 2021 op de nieuwe bomenverordening reageren. Het zaaknummer is Z21/3214992.

[Meer informatie](#) vind je op de site van de Leidse Donut Coalitie: tinyurl.com/donutinfo.

Iedereen bedankt voor deze geslaagde avond.

